Jeg vil gerne begynde med en tak fra gruppen - og jeg ved også fra hele partiet- til EBBA for de 14 år som gruppeformand. Ebba stoppede som gruppeformand sidste sommer efter landsmødet, og gruppen valgte mig som hendes afløser. Ebbas indsats for dette parti har været uvurderlig, og hun har i jobbet som gruppeformand formået at give både plads til solister og fællessang. Men altid i et fælles orkester. Det vil jeg bestræbe mig på at føre videre, ligesom det er afgørende for mig, at der eksisterer et godt og tillidsfuldt samarbejde mellem gruppen og partiet. Det er afgørende for SF's samlede styrke.

SF har fået nyt program. Det kender vi, for vi vedtog det på det ekstraordinære landsmøde i november. Det er disse ideer, forslag og retningslinier der skal ligge til grund for SF's indsats- også i Folketinget. SF er hele Danmarks tænketank når det gælder fornyelse og forandring. Det betyder naturligvis ikke, at andre partier ikke tænker nyt. Men det betyder, at SF med programmet "Mod Nye Tider" kan sætte dagsordenen for de nødvendige store ændringer i Danmark. 90'erne bliver et årti med store og afgørende ændringer. Det er derfor, det er så vigtigt, at disse ændringer bliver til samfundsforandrende reformer, der bygger på vore grundlæggende værdier. Det betyder mere solidaritet, mere demokrati og en ægte grøn omstilling af produktion, vaner og forbrug.

Men SF er mere end en tænketank. SF er et politisk parti, der vil have indflydelse. At sætte dagsordenen for den solidariske, demokratiske og grønne fornyelse af Danmark kan kun gøres med overbevisning, hvis disse tanker gennemføres i praksis. Det håndværk er folketingsgruppens. Netop at handle i spændingsfeltet mellem, hvad SF vil, og hvad SF kan opnå her og nu. Derfor kan vore fornyende ideer godt komme igennem i lidt dårligere udgaver end vi ønsker det. I den situation handler det om ikke at glemme sigtet, men så sandelig også om at være med til at præge den konkrete udformning af vore ideer. Det skal ikke frivilligt overlades til andre, der måske slet ikke har vort sigte.

Vi skal fremsætte konkrete forslag, der kombinerer vore mål med den danske virkelighed, og vi skal kunne indgå kompromiser, der peger i den rigtige retning. Samtidig med at vi skal indgå i en forsvarskamp for at hindre sociale nedskæringer og forringelser for de dårligst stillede. Kort sagt: SF's 15 mandater skal bruges til lidt af hvert. Men det afgørende er, at de skal bruges her og nu. Og hver eneste dag i Folketinget. Til fordel for de arbejdsløse, de dårligst stillede og for at redde miljøet.

Derfor har gruppen formuleret målsætningen om, at SF i Folketinget både kan være i knaldhård opposition og samtidig spille en mere aktiv rolle på alle områder på Christiansborg. Det betyder
at SF indgår i flere flertal -oftest mellem S og SF og et af midterpartierne, oftest det radikale venstre. For at præge udviklingen, vinde små og større sejre og for at forsvare Danmark mod borgerlige nedskæringstanker. Derfor er SF mere med i forhandlinger på en lang række områder end tidligere.
I denne uge færdigforhandlede Folketinget forslaget om Den Europæiske Union. Debatten var i høj grad præget af den panik, der tilsyneladende har grebet Ja-partierne.
Med et ændringsforslag til selve loven forsøgte især socialdemokraterne og det radikale venstre at lave en feberredning på målstregen over for den voldsomme kritik, der har været fremført om forholdet mellem grundloven og unionstraktaten. Det er forargeligt, at de store ja-partier sagde nej til SF's forslag om uafhængige ekspertudsagn om forholdet mellem unionstraktaten og grundloven. Nu er vi i den situation, at der fortsat er tvivl.
Når man hører socialdemokraterne i denne debat lyder det somme tider som om de også nærmest er imod unionen. De ønsker ikke, at Danmark skal blive medlem af Vestunionen. Sammenkoblingen mellem EF og Vestunionen som gennemføres i traktaten betyder ikke noget særligt. De ønsker kun en ØMU, hvis der gøres noget ved arbejdsløsheden, ellers siger de nej i 1996. De siger nej til militært samarbejde i EF, selv om det er det drøftelserne i unionstraktaten skal føre frem til, o.s.v.
Forstå det hvem der kan -jeg kan ikke. Hvorfor skal Danmark gå ind i Unionen, hvis Danmark ikke vil være med til det unionen skal bruges til. - Og hvad Unionen skal bruges til det ved vi alle. Det står nemlig i traktaten: Til at sammenkoble EF og Vestunionen. Til at diskutere forsvarspolitik. Til at sætte bekæmpelsen af arbejdsløsheden i skyggen af prisstabilitet. Vi er allerede ved at få de første meldinger om, at EF-Kommissionens anbefalinger til en række lande vil føre til øget arbejdsløshed. "EF's arbejdsløse afvist", skrev Politiken i søndags.
Hvad de radikale vil i en EF-Union, der skal diskutere forsvarspolitik forekommer ligeså uforståeligt. Men det er jo også klart, at der er en helt anden stillingtagen blandt medlemmer og vælgere i både det radikale venstre og socialdemokratiet.
I det hele taget er det glædeligt at se, at den danske befolkning ikke så let lader sig

løbe over ende af det massive pres for at få et ja igennem d. 2. juni.
Uffe Ellemann og Anders Fogh Rasmussen har begge sat deres underskrift på aftalen -en rigtig Venstre-aftale og derfor råber netop de så højt i disse dage, hvor de er bange for, at befolkningen vil annullere deres underskrifter. Anders Fogh Rasmussen går i rette med nationalbankdirektøren, når denne stilfærdigt påpeger at Den økonomisk monetære Union kræver kraftig central styring af finanser og skatter. -Det er jo helt logisk, men Andres Fogh benægter Fakta.
Og Uffe Ellemann har sat selveste Delors på plads. - I det mindste til efter d. 2. juni. For at det er Delors synspunkt, at de små
landes indflydelse skal beskæres i fremtiden ligger jo stjerneklart -også selv om det dementeres nu.
Panikken har grebet Ja-siden. Derfor skal vi også åbent fortælle vælgerne, at Ja-siden de næste uger vil føre en voldsom kampagne for et ja. De har pengene. De har mediernes chefredaktioner, og de har det store flertal af partiledere. Derfor kan vi godt forberede os på en skræmmekampagne om økonomisk nedtur, hvis det bliver et nej, og en kampagne om, at et nej slet ikke er muligt.
Imod det har vi de rigtige argumenter og så de aktive nej-folk her og der og alle vegne. Og så satser vi på, at befolkningen allerede er godt og grundigt vaccineret mod både Uffe Ellemann og Delors. Så er nej'et hjemme.
Fra den knaldhårde opposition til det daglige slid i udvalg og i forhandlinger for at gøre noget ved arbejdsløsheden. Arbejdsløsheden er en kræftsvulst, der vokser sig større og større med fare for, at de stærke kræfter i befolkningen, der ønsker et solidarisk samfund og som af et ægte hjerte ikke vil finde sig i 2/3-samfundet, bliver rendt over ende af højrekræfter.
Derfor gjorde gruppen kampen mod arbejdsløsheden til det afgørende mål for gruppens indsats, sammen med kampen for et rent miljø. Med det mål at nedbringe arbejdsløsheden med mindst 5o.ooo i år gik SF ind i forhandlingerne om finansloven. Dermed brød vi med tidligere synspunkter og gjorde klar til, at vi kunne stemme for en finanslov også under denne regering. Vel at mærke, hvis arbejdsløsheden med sikkerhed ville falde med mindst 5o.ooo.
Netop fordi vi vurderede, at dette samfund ikke fortsat kan leve med så stor en arbejdsløshed og oven i købet en stigende arbejdsløshed. Vi fremlagde vort eget forslag til en grøn og solidarisk beskæftigelsesplan, og vi beviste, at det er muligt med

sikkerhed at nedbringe arbejdsløsheden med 5o.ooo allerede i år, hvis der er politisk vilje. -Det var der ikke. Og derfor sagde SF nej.
Det var samme grundtanke, der førte SF ind i forhandlingerne om aktivering af de ledige. Det førte til meget stor SF-aktivitet rundt omkring. Kolding, Herning og Horsensmodellerne er lokale SF-initiativer, der fik afgørende indflydelse under forhandlingerne. Også på en række andre områder virkede SF-tænketanken. Uden SF var et forslag som retten for ledige til frivilligt socialt og kulturelt arbejde uden at blive trukket i dagpenge næppe nået så langt frem på den politiske dagsorden. Det samme gælder tankegangen om at indføre rotation og sabbat. Forhandlingsforløbet blev i sidste fase ret forceret. Først gennem et forhandlingssammenbrud, hvor SF og socialdemokratiet i fællesskab sagde nej til en række oplagte forringelser, herunder ungdomsløn. Derefter nye forhandlinger mellem regeringen og socialdemokraterne og til sidste en ny forhandling med SF.
Til slut skal der så foretages en afvejning af fordele og ulemper ved at deltage i en aftale. Oven i købet under betydeligt tidspres.
Når folketingsgruppen sagde ja til at indgå aftalen sammen med socialdemokratiet, regeringen og midterpartierne ligger der en sådan samlet afvejning bag.
Gruppen lagde vægt på, at indholdet i aftalen blev afgørende ændret. Enten gennem forbedringer -der bl.a. er SF-inspirerede - eller ved at forslag, som SF ultimativt er imod (f.eks. ungdomsløn) udgik af aftalen. Netop på grund af Socialdemokratiets og SF's forhandlinger. I sidste runde fik SF forbedringer i perioden for sabbatordningerne, og SF er ikke bundet af regeringens byfornyelseslov. Det skal samtidig understreges, at alle ordninger er forsøgsordninger.
Aftalens indhold kan samlet forsvares, men den indeholder da også forringelser, som SF ikke har ønsket. Der er tale om forslag, som vi er imod, f.eks. særreglerne for Bornholm samt betaling for hjemmehjælp. -Omend det kun er for de højeste indtægter.
Men samlet indgår vigtige forbedringer, især vil jeg nævne forbedret offentlig service i hjemmehjælp og børnepasning. Det fremskridt der her kan vindes, skal vi gøre permanent så den offentlige service udvides. De borgerlige vil ikke høre tale om, at vi udvider den offentlige sektor. Men det vil blive en realitet, når vi presser på. Også starten på forskellige sabbatordninger og rotationsordninger er klare SF-aftryk selv

om ordningerne her ikke er som vi ønsker det. Men i snart 10 år har SF stillet forslag om en rigtig SF-sabbat. Nu får vi for første gang et gennembrud for dele af sabbattankegangen. Og vi fortsætter kampen for, at afløsningen af disse ordninger skal være SF's rigtige sabbatforslag. Tidligere har jeg nævnt retten for ledige til at deltage i frivilligt arbejde uden at blive trukket i dagpenge. Andet kan nævnes: Arbejdstilbud fremrykkes, hvis ledige ønsker det, bedre iværksætterpolitik o.a.
Men altså også noget vi er imod, som tidligere nævnt. Når det gælder VUS-ordningen er SF som bekendt en varm tilhænger af ordningen. Derfor ser vi også negativt på, at muligheden for at kombinere VUS og ATB standses. Vi prøver sammen med socialdemokraterne og de radikale at undgå den begrænsning i det kommende udvalgsarbejde.
For gruppen har det ligeledes været vigtigt, at SF er med i de forhandlinger, der kommer til efteråret på baggrund af Zeuthens-udvalget, samt i etablering af de permanente ordninger der skal afløse aftalens forsøgsordninger. Et nej ville mindske disse muligheder. Det er i forbindelse med disse forhandlinger, at SF bør spille ud med samlet udspil om beskæftigelse, skattepolitik og økonomisk politik.
Afvejningen var ikke let, også fordi gruppen var klar over, at der var skepsis i forretningsudvalget. Sidst fremført i forretningsudvalget om onsdagen før aftalen blev indgået. Den modstand var gruppen helt enig i. Men det vi den aften diskuterede var en helt anden aftale, som både forretningsudvalget og gruppen klart afviste.
Vi måtte gå selv i gruppen. Og set i bagspejlet burde vi have inddraget forretningsudvalget bedre i beslutningsprocessen. Forløbet burde have været bedre.
På målstregen var gruppen nødt til at træffe sin afgørelse, og alle accepterede forliget. Vi tog beslutningen om et ja vel vidende, at vi ikke umiddelbart kunne forudse forretningsudvalgets
indstilling. Dermed er der ikke på nogen måde tale om, at gruppen har en anden partiopfattelse end den vi indtil nu alle har været enige om. Der er total enighed i gruppen om at fastholde fastlagte principper i forholdet mellem gruppe og parti.
Regeringen indgik samtidig et sort forlig med midterpartierne og fremskridtspartiet. Med ungdomsløn og sorte erhvervszoner, hvor miljøregler ikke er noget man taler for højt om. Uforståeligt at det radikale venstre og CD vil lægge stemmer til en sådan politik. SF kæmper indædt imod. Og det gør socialdemokratiet heldigvis også. Her er der brug for et helt andet flertal for at rette op. Det flertal af SF og socialdemokratiet

som helt anderledes konsekvent kan bekæmpe arbejdsløsheden og forsvare også de unges interesser.
På ét område står SF ret alene i Folketinget. Det gælder i spørgsmålet om vækst. Vi er ikke i tvivl om, at der er brug for et opgør med det gammeldags vækstbegreb, hvor symbolerne er motorvejsbroen over Øresund -en klar miljøskandale- samt de udbredte tanker om, at Jylland nu skal plastres til med motorveje. Som et plaster på såret efter Øresundsbroen! -Som om én alvorlig fejltagelse bliver tilgivet, blot man begår en mere. Tilsyneladende er regeringen og socialdemokratiet hjulpet godt på vej af CD totalt uforstående over for de krav, som den truende miljøkrise stiller til os. Det eneste andet parti, der i en række afgørelser viser forståelse for behovet for at starte på en frisk på dette område er det radikale venstre.
SF's tænketank er i gang. Vi har tænkt igennem hvordan vi både skaber beskæftigelse, nydefinerer og fordeler arbejdet, samtidig med, at vi gør op med det traditionelle vækstbegreb. Der er f.eks. i tusindvis af nye arbejdspladser i den grønne omstilling -også almindelige SID-og KAD-arbejdspladser. Vi mangler et gennembrud for vore tanker om, hvordan man både kan skabe beskæftigelse og lave grøn omstilling.
Opgøret med det traditionelle og sorte vækstbegreb bliver et vigtigere og vigtigere skel i dansk politik, som det er internationalt.
Og så til RIO. Vi kender den globale situation. Alvorligere og alvorligere time for time. Både miljømæssigt og med stadig større forskel mellem de rigeste lande og de allerfattigste. Det går ikke mere. Også for vor egen -må jeg tilføje også egoistiske skyld, -er det nødvendigt at lægge om.
SF kritiserer, at RlO-aftalen bliver for slap og for uforpligtende. USA har været en voldsom dødvægt og har hindret, at RIO bliver et spring fremad. - EF burde have fortsat presset på USA helt til selve topmødet. Kampen handler nu også at bruge RlO-mødet til det fortsatte lange træk for global økonomisk udligning og grøn omstilling. SF vil fortsat være i front her. Både i Folketinget og udenfor.
Men tilbage til Folketinget og den mest flossede regering i mands minde. Tamilsagen, som burde kaldes Ninn-Hansen affæren,
Ambi-sag, Gebyr-sag. Vi kender alle sagerne, og selv om de er
sendt i udvalg er de ikke glemt. Tværtimod. SF vil i de nærmeste måneder sørge for at alle disse affærer bliver grundigt kulegravet. Vi havde mistillidsdagsordenen

skrevet til skatteministeren i AMBI-sagen. At den forblev i tasken under folketingets debat skyldes kun, at der ikke den dag kunne skaffes et flertal for den. Krudtet skal ikke brændes af uden effekt. For SF er der ikke skygge af tvivl om, at regeringen har misinformeret Folketinget. Udvalgsarbejdet må overbevise de øvrige partier om, at vi har ret. Det er uacceptabelt, hvis Folketinget accepterer det.

Vi er nu nået et punkt, hvor man må henvende sig til midterpartierne og spørge: Hvor længe endnu? For hvis det radikale venstre og CD ikke snart siger klart stop til det skred der er sket i almindelig hæderlig parlamentarisk opførsel, så påtager de 2 partier sig et direkte medansvar for dette skred.

Det skal så lægges oven i det indirekte ansvar, som netop midterpartierne har ved at have holdt Schlüter-regeringer i live, selv om det efter rimelige parlamentariske spilleregler burde have været en selvfølge, at regeringen trådte tilbage. Hvor længe endnu?

Danmark har brug for ny regering. For genrejsning af tilliden til det parlamentariske system. For et systemskifte.

SF SKAL VÆRE MED PÅ OPRYDNINGSHOLDET EFTER SCHLÜTER.